

Mál nr. 345/2015**M****og****vátryggingafélagið V v/ starfsábyrgðartryggingar lögmans L.****Ágreiningur um skaðabótaábyrgð lögmans í störfum sínum sem skiptastjóri dánarbús sem tekið var til opinberra skipta 27.11.2011.****Gögn.**

1. Málskot, mótttekið 31.8.2015, ásamt fylgigögnum.
2. Bréf Vátryggingafélags Íslands hf., dags. 13.11.2015, ásamt gögnum.
3. Bréf M, dags. 17.11.2015, ásamt gögnum.

Málsatvik.

L, sem er með starfsábyrgðartryggingu lögmans hjá V, var hinn 27. október 2011 skipaður skiptastjóri í dánarbúi manns (X) sem lést fyrr á því ári. Í greinargerð L vegna málsins kemur fram að eignir dánarbúsins hafi fyrst og fremst verið 80% hluti í tiltekinni fasteign sem og bústofn. Kröfúlýsingarfrestur vegna dánarbúsins rann út í byrjun janúar 2002 en m.v. gögn málsins virðast formlegir skiptafundir ekki hafa verið haldnir fyrr en fyrst 1. og 20. febrúar 2013, fasteignin sem um ræðir var seld nauðungarsölu 23. apríl 2013 og dánarbúið var gefið upp til gjaldþrotaskipta í júlí 2013 og þá tók annar skiptastjóri við skiptastjórn þess. Í málinu er verulegur ágreiningur um hvort vinnubrögð skiptastjóra hafi verið í samræmi við lög um skipti dánarbúa nr. 20/1991 eða þess eðlis að rétt hafi verið farið með hagsmuni búsins. Erfingjar X eru eiginkona hans og tvær dætur sem hann átti áður. Í máli M kemur fram að hann sé bróðir X heitins og gæti hagsmuna beggja dætranna og sé einnig sjálfur kröfuhafi í bú X og hafi þannig hagsmuna að gæta.

M telur að L, sem skiptastjóri bús X, hafi ekki gætt hagsmuna búsins nægilega vel. Aðallega bendir M á að L hafi ekki gert fullnægjandi lista yfir eignir og skuldir bús X strax í upphafi og ekki gert reka að því að tryggja eignarhald búsins á þeim hrossum sem hann telur að því hafi tilheyrt. Einnig rekur M í löngu máli að ekki hafi verið nægilega skýrt af hálfu skiptastjóra hvaða eignir tilheyrðu dánarbúi X og hvaða eignir voru hjúskapareignir ekkju X, en ekkjan hafi haft allar eignir búsins á forræði sínu og ráðstafað þeim án athugasemda skiptastjóra. M bendir einnig á að meðferð skiptastjóra á eignum búsins hafi leitt til tjóns fyrir bæði erfingja og kröfuhafa búsins og eigi því að greiða bætur úr starfsábyrgðartryggingu L vegna þess tjóns.

V telur ósannað að vinnubrögð L hafi verið ófullnægjandi og vísar til greinargerðar L vegna málsins. Þar kemur fram það álit L að honum hafi verið ljóst frá upphafi að dánarbú X hafi staðið illa, ekkert lausafé hafi verið til og spenna milli erfingja. Einnig vísar L til samskipta sinna við M, sem L telur að hafi ekki gert sér grein fyrir slæmri stöðu búsins. L lýsir samskiptum við aðila málsins á árinu 2012 og samskiptum á formlegum skiptafundum í febrúar 2013. L telur ákvarðanir hans um að heimila ekkju X að halda búrekstri áfram með lágmarkstilkostnaði hafi verið nauðsynlegar og ekki til tjóns fyrir dánarbú X í ljósi bágrar stöðu þess. L bendir einnig á að dánarbúið hafi staðið svo illa að hann sjálfur hafi hvorki fengið útlagðan kostnað greiddan sem skiptastjóri né laun. Einnig bendir V á að hluti af hrossastóði, því sem M vísi til í skrifum sínum, hafi verið hjúskapareign ekkju X og því hafi dánarbúið ekki átt tilkall til þess. Allt þetta telur V að sýni að L hafi viðhaft rétt vinnubrögð sem skiptastjóri og ekki skapað sé skaðabótaábyrgð vegna starfa sinna.

Álit.

Samkvæmt grein 4.1 í skilmálum lögboðinnar starfsábyrgðartryggingar lögmanna hjá X bætir vátryggingin almennt fjártjón viðskiptamanna vátryggðs er leiðir af gáleysi í störfum hans sem lögmans eða þess sem ráðinn er til starfa hjá honum. Samkvæmt 1. mgr. 25. gr. laga um lögmenn

nr. 77/1998 ber lögmaður bótaábyrgð á störfum sínum og starfsmanna sinna eftir almennum reglum. Þá er tekið fram í fyrri málsl. 2. mgr. sömu greinar að lögmönnum sé skylt að hafa í gildi ábyrgðartryggingu hjá vátryggingafélagi sem hefur starfsleyfi hér á landi vegna fjárhagstjóns sem leitt getur af gáleysi í störfum þeirra eða starfsmanna þeirra. Hluti af störfum L, sem lögmans, var skiptastjórn í dánarbúi X frá 27. október 2011 fram á sumar 2013 þegar dánarbúið var gefið upp til gjaldþrotaskipta og annar skiptastjóri tók við stjórn þess. Til umfjöllunar er því hvort stofnast hafi til bótaábyrgðar af hálfu L vegna starfa hans sem skiptastjóri í dánarbúi X á fyrrnefndum tíma.

Í málinu bendir L sjálfur á að eignir dánarbús X hafi verið rýrar og ákvarðanir hans um að fela ekkju X umsjón með þeim sem og búrekstur hafi verið eðlilegar. Hins vegar liggur ekki fyrir með skýrum hætti nákvæmlega hverjar þessar eignir voru, hvorki í gögnum þeim sem lögð hafa verið fyrir nefndina né á formlegum skiptafundum en ekki virðist hafa verið haldnir slíkir fyrr en í byrjun febrúar 2013 eða rúmu ári eftir að kröfulýsingarfrestur í dánarbúið rann út. Í ljósi þess hvaða almennu kröfur má gera til skiptastjóra skv. lögum nr. 20/1991 verður að telja að hann verði að tryggja sér sönnun þess hverjar eignir dánarbúsins, sem hann hefur til skipta, eru og sérstaklega í þessu tilviki þar sem var um að ræða mögulegar hjúskapareignir hvors hjóna um sig. Verður að gera þær kröfur til skiptastjóra að hann geti sýnt fram á með óyggjandi hætti að ráðstafanir hans f.h. dánarbúsins feli í sér fullnægjandi vörslur eigna og þannig álitamál séu fljótt til lykta leidd. Í greinargerð skiptastjórans sjálfs kemur fram að athugasemdir M vegna eigna búsins hafi komið fljótt komið fram og spenna hafi verið milli erfingja dánarbúsins. Slíkar aðstæður kalla enn frekar á að skiptastjóri sýni með formlegum og óyggjandi hætti að stjórn dánarbúsins sé með fullnægjandi hætti. Með því að geta ekki gert það með þeim hætti telst til gáleysis af hans hálfu og hefur hann því skapað sér bótaábyrgð í skilningi gr. 4.1. í skilmálum starfsábyrgðartryggingar lögmans hjá V.

Við mat á því hvort M hafi orðið fyrir fjárhagstjóni verður ekki af gögnum málsins séð að nægilega sannað sé að slíkt tjón hafi hlotist af ráðstöfunum L sem skiptastjóra. Telst tjónið því ósannað.

Niðurstaða.

Fallist er á bótaskyldu úr starfsábyrgðartryggingu lögmansins L sem skiptastjóra í dánarbúi X, en ósannað er að M hafi orðið fyrir fjárhagstjóni.

Reykjavík, 9. desember 2015.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.